

PVD Pārtikas centra ĢMO ekspertu komisijas sanāksme

PROTOKOLS nr.1
2009.gada 14.decembrī

Sanāksme notiek: Pārtikas un veterinārā dienesta telpās, Peldu ielā 30, 4. stāva (sapulču zāle)

Sanāksmes sākums: plkst. 15.00

Sanāksmes beigas: plkst.16.00

Sanākumi vada: Pārtikas centra direktors Gatis Ozoliņš un profesors Indriķis Muižnieks

Sanāksmes dienas kartība:

1. Sanāksmes atklāšana;
2. Komisijas sastāva apspriešana, legālā statusa precizēšana;
3. Paziņojuma izskatīšana par ĢMO ierobežotu izmantošanu LU Bioloģijas fakultātes Bioanalītisko metožu laboratorijā (saskaņā ar MK noteikumiem Nr.784 (22.09.2008.). ĢMO Zinātniskās ekspertu komisijas priekšlikuma apspriešana un apstiprināšana.
4. Ekspertu viedokļa noskaidrošana attiecībā uz Zemkopības ministriju (ZM) interesējošo jautājumu.
5. Citi aktuālie jautājumi (diskusija).

Sanāksmē piedalās:

Nr. p.k.	Vārds, Uzvārds	Amats	Kontaktinformācija
Komisijas priekšsēdētājs			
1.	Profesors, Dr.hab.biol. Indriķis Muižnieks	LU Zinātņu prorektors, LZA akadēmiķis	tālr.67034400 fax. 67325657 Indrikis.Muiznieks@lu.lv
Komisijas priekšsēdētāja vietniece			
2.	Profesore, Dr.hab.med. Iveta Ozolanta	Rīgas Stradiņa universitātes Zinātņu prorektore	Iveta.Ozolanta@rsu.lv
Komisijas locekļi			
3.	Dr.pharm., Maija Dambrova	Latvijas Organiskās sintēzes institūta Medicīnas ķīmijas nodaļas Farmaceutiskās farmakoloģijas laboratorijas vadītāja	md@biomed.lu.lv
4.	Dr.biol., Andris Zeltiņš	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra vadošais pētnieks	anze@biomed.lu.lv
5.	Dr.biol., Andris Dišlers	Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra vadošais pētnieks	dishlers@biomed.lu.lv
PVD Pārtikas centra pārstāvji			
6.	Gatis Ozoliņš	Direktors PVD Pārtikas centrs	gatis.ozolins@pvd.gov.lv
7.	Dr.chem., Dace Šantare	Direktora vietnieks PVD Pārtikas centrs	dace.santare@pvd.gov.lv

Saņemta atvairinošanās un informācija no asociētā profesora, Dr.hab. biol., Ī. Rašala, Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta Augu ģenētikas laboratorijas vadītāja par attaisnotiem apstākļiem prombūtnei.

1. Sanāksmes atklāšana

ĢMO Zinātnisko ekspertu komisijas (turpmāk tekstā – Komisija) Sanākumi atklāj Pārtikas centra direktors G. Ozoliņš.

G. Ozoliņš izsaka pateicību Komisijas darbā iesaistītajiem zinātniekiem par atsaucību un ieguldījumu ĢMO riska novērtēšanā.

Nolemts: Pieņemt zināšanai. Sanākumi atklāt.

Komisijas sanāksmes darba turpināšanai, vārds tiek dots Komisijas vadītājam Profesoram I.Muižniekam

2 Komisijas sastāva apspriešana, legālā statusa precizēšana

Komisijas locekļi ierosina Komisijas sastāvu papildināt ar:

- Dr. biol. Nilu Rostoku, LU Bioloģijas fakultātes vadošo pētnieku;
- Profesori Ināru Turku, LLU, Augu bioloģijas un aizsardzības katedras vadītāja.

Nolemts: Veikt darbības, ar mērķi papildināt Komisijas sastāvu ar augstāk minētajiem zinātniekiem.

Atbildīgais par izpildi: PVD Pārtikas centrs

3. Paziņojuma izskatīšana par ĢMO ierobežotu izmantošanu LU Bioloģijas fakultātes Bioanalītisko metožu laboratorijā (saskaņā ar MK noteikumiem Nr.784 (22.09.2008.) – turpmāk tekstā (Paziņojums);

Profesors I.Muižnieks apspriež ar Komisijas locekļiem Paziņojumā sniegto informāciju un sagatavotā Komisijas priekšlikuma projektu.

Informē par pieteikuma objektu, pētījuma mērķiem un drošības nosacījumiem;

Diskusiju laikā precizē papildjautājumus.

Konstatēts: Paziņojumā sniegtā informācija sagatavota un sniegta saskaņā ar MK nr. 784 (22.09.2008.):

- Telpas atbilst prasībām;
- Vides drošības pasākumi tiek paredzēti;
- Zinātniskā institūcija;
- Atbilst 1. drošības klasei;
- Ir iesniegts ziņojums

Komisijas locekļi un priekšsēdētājs atzīmē izskatāmā jautājumu būtiskumu un augsto intereses rezonansi sabiedrībā, mēdijos, dabas aizsardzības sabiedriskajās organizācijās.

Ierosināts: aicināt Paziņojuma iesniedzēju - Dr. biol. Nilu Rostoku, sagatavot publiskojamu Paziņojuma formātu, kas varētu tikt ievietots PVD mājas lapā: http://www.pvd.gov.lv/lat/lab_izvzne/datubzes/prtikas_centra_reistri/darbbas_ar_mo

Nolemts: atļaut turpināt ģenētiski modificētu organismu ierobežotu izmantošanu Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes Bioanalītisko metožu laboratorijā, saskaņā ar paziņojumā sniegto informāciju.

Lēmums pieņemts vienbalsīgi.

4. Ekspertu viedokļa noskaidrošana attiecībā uz Zemkopības ministriju (ZM) interesējošo jautājumu.

Jautājuma būtība: „Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departaments šā gada 9.decembrī ir izsludinājis Zemkopības ministrijas departamenta direktoru sanāksmē Ministru kabineta noteikumu projektu „Noteikumi par prasībām ģenētiski modificēto kultūraugu līdzaspastāvēšanai, kā arī tās uzraudzības un kontroles kārtība”.

Noteikumu projektā ir noteikts, ka Ģenētiski modificēto organismu nejaušas klātbūtnes robežsliksnis ir ne vairāk kā 0,1 procents bioloģiski un konvencionāli audzētu kultūraugu sēklas materiālā.

Gribam jautāt, kādas ir zinātnieku domas (uzskati) par Ģenētiski modificēto organismu nejaušas klātbūtnes robežsliksni sēklas materiālā?

Varbūt ekspertiem ir ziņas par citu DV pieredzi šajā jautājumā (mums ir pieejamas ziņas, ka Vācijā esot noteikts 0,1 %, Lietuvā 0,9 %, Spānijā 0,5 %, bet Portugālē 0,3 %)?

Kā zinātnieki atbildētu uz šādu jautājumu:

“Vai Latvija varētu pieļaut, ka tirdzniecībā parādītos sēklas materiāls, kurā būtu 0,9% nejausie ĢMO piemaisījumi?” (piem., kukurūza, rapsis).

ES normatīvajos aktos nav noteikts robežsliksnis attiecībā uz nejausu ĢMO klātbūtni sēklas materiālā.”

Komisijas locekļi uzskata, ka:

- 5.1.Sēklas materiāls nedrīkstētu saturēt ES neatļauto ĢMO sēklas materiāla piemaisījumus vispār;
- 5.2.**ES atļauto nejauso ĢMO piemaisījums (%) sēklu materiālā nedrīkstētu pārsniegt 0,1%,** tā kā pat šāds šķietami zems nejausa ĢMO piemaisījuma daudzums sēklas materiālā var rezultātā (produktā) viegli izvērsties augstākos procentos.

Nolemts: informēt ZM par Komisijas locekļu pausto viedokli.

Atbildīgais par izpildi: PVD Pārtikas centrs

6. Citi aktuālie jautājumi (diskusija)

Eksperti izsaka jautājumus un priekšlikumus, kas būtu adresējami ZM, procedūras uzlabošanai un ieteikumus PVD Pārtikas centram Komisijas darba organizācijas uzlabošanai:

- 5.1.6. 1 Būtu nepieciešams precizēt ZM, vai Paziņojums par ĢMO ierobežotu izmantošanu ir jāsniedz vienreiz vai katru reizi, modificējot pētījumu.
- 5.2.Vai būtu nepieciešams sniegt informāciju par iepriekš paziņoto darbību izbeigšanu?
- 5.3. Diskutēts: vai reiz izsniegtās atļaujas būtu jāatjauno?
Nolemts: Ja pēc būtības nekas nav mainījies, tad nē. Eksperti uzsver, ka gadījumā, ja tiek mainīts ĢMO ierobežotās izmantošanas darba objekts, metode un vektors, tad būtu nepieciešams Paziņošanas procesu aktualizēt.
- 5.4.Ierosināts jautājums par Komisijas ekspertu darba apmaksas iespēju risinājumiem;
- 5.5.Eksperti izsaka lūgumu PVD Pārtikas rast iespēju/risinājumu nodrošināt autotransporta dienesta stāvvietas izmantošanas iespēju, Komisijas sanāksmju laikā, tā kā Peldu ielas 30 rajonā automašīnas novietošana ir problemātiska un samērā dārga.
- 5.6.Eksperti izsaka nepieciešamību pēc iespējas savlaicīgi PVD Pārtikas centram elektroniski izsūtīt Paziņojumu komisijas locekļiem, pieprasot iesniedzējam dokumenta elektronisku kopiju.

Nolemts: Informēt ZM par Komisijas locekļu izteiktajiem jautājumiem un priekšlikumiem.

Pieņemt zināšanai un rīcībai.

Atbildīgais par izpildi: PVD Pārtikas centrs

Sanāksmi vada:

Indriķis Muižnieks

Gatis Ozoliņš

Sanāksmi protokolē:

Dace Šantare